

Nr. 13.

Brasovu,

16. Februarie

1855.

Gazeta oso de dñe ori, adresa: Mercuriu si Sambata.
Poli a data pe septembra, adresa: Mercuriu. Pretura
o ore pe anu annu 10 f. m. c.; pe diumatate
ann 5 f. in Iastra Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe anu Sem. si pe anu annu
intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tota posta
imperialei, cum si la toti canoseului nostri DD. cor-
respondanti. Pentru serie "politica" se corsa 4 fr. m.

GAZETA

TRANSSELVANESE.

Partea oficiosa.

Maria Sa c. r. apostolica a binevoită a emite urmatoreea serisore
de manu catre D. ministru de interne:

„Iubite baroni de Bach!

Mi a venit la curoscintia, cumca poporele au de cugelu, ca pen-
tru evenimentulu celu de mare bucuria si sperantia pentru Mine si
pentru ele sa aranjeze iluminatimi publice si alte festivitatii.”

„Eu suntu deplinu incredintiatu si cu ocazieua acesta despre cor-
dialitatea creditiosilor mei supusi. Inse dominandu scumpetea de
facia, dorintia mea si asta data e, ca in locu de festinile cele impre-
unate cu multe spese, mai bine sa se imparti esca elemosine seraci-
loru si celor ce se lupta cu lipsa, si eu voiu recunosc in saptale a-
ceste de indurare cele mai formose spresuni de amore si de loiala
aderintia a creditioselor mele popore.

FRANCISCU JOSIFU m. p.

Aducanduse acesta marinimosa dorintia, dupa preangalta insarcinare, la cunoștința publica, suntemu in convingere, ca sprimatia opiniune a inaltei vointie imperatesci va serbi de ocazione binevenita
pentru sentimentele de binefaceri ale creditiosilor sei, ca sa faca
din asteptatulu evenimentu de bucuria o serbatoria dupla de manga-
iere pentru cei ce se lupta cu lipsele.

Sibiu, in 22. Februarie 1855.

Dela presidiulu gubernialu c. r.

Partea Neoficiosa.

Iassii, 22. Ianuarie v. 1855.

In stimabila Domniei Tale Foaie Nr. 96 anulu trecutu, si Nr. 2
din an. c. veridicil Domniei Tale corespondenti din Iasi v'au impar-
tasit numele numai a unora dintre barbatii alesi acumu pentru a re-
genera ingenunchiata nostra natione. Nume nu tagaduesce principiile
si manierele blonde si populare ale D. minis. justitiei Radu Rossetu;
cunoscutu este patriotismul D. Mavrogene ministru de finantie, care
mai alesu in tiinptu rusilor au datu dovezi de o deosebita ardoare
pentru nationea sa. Hatmanul Latișco indeosebi la inchiderea rela-
țiilor Principatului nostru cu megiesii transprenti au datu pipaite
dovedi de integritate. Vredniculu nostru siefu alu politiei capitaliei
merita mai alesu o generala aprobatie pentru curagiul ce au intre-
buinita la retragerea rusilor refugindu a priimi din manele Dlui
Gorciacoff decretulu postului de Aga. Insa Domnulu meu, nu suntu
numai acestia carii merita aplaudele unui tiparul nepartinitoru. Si eu
suntu de sistemulu a da, spre mai multa incuragiare, fiecaruia ce i se
covine: „Suum cuique”, asia ne putemu fali si bucura de randuirea
in functiuni — a Dlui Vornicu Manolachie Mano, ca membru curtii
inalte, o persoana a caria ispita mai alesu in procese razesti au a-
junsu a si proverbiale, A Vornicului Manol. Crissovergui membru
la aceiasi curte, o persoana de unu calibru si unu credetu de cele mai
temeinice; al Agei Polidoru Ventura ca Vornicu de aprodi, odinióra
membru a congresului economic din Bruxella, si care astadi se ocupa
mai cu deosebire cu cestioni finantiale si cu proiectarea unei ban-
ce; a Dlui Aga Georgiu Roznovanu administratoru de districtu la
Neamtio, care de si adolescentu, se recomanda prin unu tactu batra-
nescu; a Dlui Cocritia Casimir asesoru la tribunalulu de Iasi, unu
tineru care dupa ce au facut studii profunde asupra agriculturei in
dominiulu seu Puestii, acum cu aceiasi ferbintiala s'a dedatu ranului

judecatorescu; a Dlui Caminaru N. Burqui, membru la comisia epi-
tropicësca, nepotu prin alianta alu darmicului nostru mitropolitu, si unu
tineru a caraia agerime ne prevestesce unu adeverata barbatu de
statu; a Dlui Aga Tiriqiu membru ala curii de legalisatiune, unu
tineru care in tota imprejurariile vietiei sale au fostu si este unu
modelu de moralu, si care mai multu timpu trimisa de Inalteia Sa
in Prusia pentru a studia reformele introduse in instructiunea publi-
ca, astazi este unul ce cu multu onorabilulu si demnulu nostru ge-
neralu inspectoru alu scóelelor D. A. Triboniu Laurianu suptu Dom.
zelosulu-ministru de cultu si instructiune publica, pote coopera la im-
bunatatirea invatamantului din Moldova, care si pana acum au luat o
fatte mai favorabila sub conducerea D. Laurianu. Asa mai puté im-
partasi numele si meritele multoru asemene tineri dintre functiona-
rii de astazi, precatu capabili pre atata si modesti; insa temandum
cu articolul meu se nu devinu prealungu, imi pastrediu acesta sacra
datorie pe viitoru, asteptandu ca dorintia publicitatei se puna intru
incordata emulatiune pe tinerii nostrii amplioati in marea loru misi-
une, la care i au chiamat alegerea si increderea prea inaltatului no-
stru Domnu, ne grabindune a scote prin organele publicitatem numele
celorbati, dela care inca se astepata si se spera demne probe de
patrioti adeverati. —

TRANSSILVANIA.

Din giurulu Armenopolei (Gierla), 23. Ianuarie 1855.

Cu ocazionea serielor nascerei Domnului intorcandume pe la
pragurile parentesci, dedui intre altele si preste unu circulariu pro-
topopescu alu unui generosu barbatu, din care facu couchidere la un
barbatu cu raru entusiasmu, si la prea de mare insemnata a scopu-
rilor lui. Ma petrunsu o bucurie nespusa, dupa ce in curgerea de
mai multu tempu, vediui, ca sa mai gasesce unu barbatu intrat in
lagarulu celor ce se lupta cu barbatia pentru binele si prosperitatea
nostra, carii assuda, se trudescu, ma — mai tota viatia si o arunca pe
altariului binelui publicu. — Viulu exemplu avemu intre altii in onor.
D. Ioane Suciu — fostulu subcomisariu subcerkului Olpretu, si in
mare parte a tractului acestuia, — care prin a sa staruintia energio-
sa a efectuat multe in privintia scóelor de suptu direptiunea Dnii
Sale. — Cace acestu multu zelosu barbatu pe lunga neobositete fatig-
e de di si de nöpte intru iniștiarea scóelor populare de pre ai-
cea in tota comunitatile, si salarisarea posturilor invatiatoresci, —
binevoi pe lunga pucinai leasa annuala — a da gratisu in anulu tre-
cutu si viptu unui docente absolutu de Viena, si demn de tota lau-
da pentru acurata implinire a oficiului seu; — ma ce e mai multu,
acelu barbatu si prin acea s'a aretat aptivu, ca a sadit si redicatu
arbori fructiferi (pometuri) pe la tota scolele unei fiescereare comu-
nitate, care tota i redica astazi in cuvinte de multianita unu monu-
mentu mai duratori de catu bronsulu, si de catu vercare metalu. In
astfel de amplioati poporulu veneréza cu mare omagiu pe gubernulu
seu, fiindu convinsu, ca acestia lucra dupa parintescile mandate in-
nalte. Barbatii de acesti activi am dori se aiba catu de largu campu
pentru activitatea sa! — Domnulu succesoru Leontinu Luchi, comisa-
riu cercului Dăgesiului speram ca anca si va castiga nume nemu-
ritoriu continuandu astfelii de bune intreprinderi ducatore la o feri-
cire de multa dorita de inaltatulu nostru Monarcu. Noi cu totii a-
steptam mari succese dela activitatea Dsae. —

(Va urma.)

твалітате ші кв гръбнічіе, фъръ а адъста ка съ пріїмѣскъ дп чеа таі тікъ прічинъ, порвпчі лесте порвпчі, каре нз факъ де кътъ а дпповъра капцелеріа de о лекаре zadapnікъ, а адъче о пер-деpe de време предіосъ, ші а прічинъ de твлте орі дп лекръ-ріле стъпнірій, дпннедекърі, че adecea орі тжръскъ дпнъ дъпселе челе маі серібсе консеквенце, ла каре admіnіstraціїle нз се со-котескъ. D.D. кжртнгіорі воръ да страшніче порвпчі дпнръ ач-ста съп-кжртнгіорілоръ.

Пептръ шефвлъ департамент. N. Кредулескъ.

Nр. 810, апвлъ 1855, Іанвари 31.

„Bandepер“ аре о кореопондингъ преа дпсемпать din Іаш, 13. Іанвар., а къреі квпринсъ е, квтъ Dіvапвлъ общескъ, каре дп врта трактатвлъ de Балта-Ліманъ съпнеште общеска ад-паре, с'а кіематъ ла адъпандъ, пептръка се легалізете спеселе статвлъ din an. 1853—1854 (?). Елъ ші'a deckicъ шедингеле дп 27. але лвні к. Пептръка съ се ажкте деокамдатъ кріса фінансіалъ касатъ пріп репедітеле оквпъчні рвсешті с'а ресод-ватъ Пріпвлъ Гіка а конфнці ла кредитъ ші а контрасъ впнъ дп-прѣтъ de 2,400,000 леі кв кврсъ легалъ de 10 проценптъ, каре съ се реплътеаскъ дп рате de 24 лвні, квте 100,000 леі де-ратъ. Єпнъ бапкіръ bienezъ а лвнъ асвиръші дппрѣтъвлъ.

Cronica straina.

ІТАЛІА. Регатвлъ Capdinie. Tspinъ, 14. Фебр. Квпосквтъ есте, кв прекомъ дп Франца, дп Австрія (свб Іосіф II.), дп Спания (дп зілеле постре) ші дп Rscia с'а десфіндатъ челе маі твлте топъстірі ші с'а льсатъ нвтai атътеа, квте ад-афлатъ кв кале дпншій домніторі ші гвберніи лоръ, ашea ші гв-бернівлъ Capdinie дпнръзінъ кв таіорітата парламентвлъ дпші прописе таро ші вхртосъ, ка съ десфіндатъ не челе маі твлте топъстірі din Niemontъ ші Capdinia, саръ венітнріе ші топе то-шиле лоръ съ ле трагъ пептръ victorie statuasi, каре ші de ал-тімпреа се афълъ стрімторатъ. Регатвлъ Capdinie аре ка ші топъ Италіа, ка ші топъ ръсъртвлъ, топъстірі форте твлте ші богате. Се дпцелене ші пеописъ de пої, квтъ нврінї квльгърі дп Capdinia ка ші пе аїреа се пвсеръ кв пічорвлъ дп прагъ, пептръка съ німіческъ топъ планвлъ гвбернівлъ din an' дп an' пвпъ естімпъ, квндъ миністерівлъ прописе пептръ чеа din вртъ датъ десфіндатъ реа топъстірілоръ. Че съ факъ сіпнїйле лоръ? Алергаръ ла патріархвлъ Ромеї, ші аколо се плпнсеръ кв амаръ пептръ пе-дрептатае че лі се фаче. Преасфіндъ Ca adn'ndъ консісторівлъ кардіналілоръ, се дпнвнілъ а декрета, кв фанта гвбернівлъ Capdinie ар фі чеа маі пеленійтъ ші переленіосъ, дпнъ каре апої ші емісіа аспира Capdinie впнъ ашea нвтai „Monitорі“ (епісто-лілъ доженітір), пріп каре ащеріндъ кв анатімъ не тоді ачей тенібрій аі гвбернівлъ, карій ар квтеза а се атінъ de аверіле топъстірешті.

Ачелъ „Monitорі“ се ші тріміце дп Capdinia спре пв-блікаре. Еатъ дпсъ, кв рецеле Capdinie нз нвтai денегъ плачетвлъ, адікъ дпвіореа са de a се пвбліка ачелъ Monitорі дп статвріе сале, чі дпкъ ші ащеріндъ кв пеедене de ре-белі не тоді ачей преоді, карій ар квтеза квтва а пвбліка ачелъ Monitорі din атвонъ. Ашea топъстіріе Capdinie се воръ дес-фінда пеапъратъ, фъръ ка фольцервлъ анатемеі съ фолосескъ чева. Дпнръ ачестеа дпнръзіръпіе пврінї квльгърі се твпгъе нвтai кв ачееа, кв Dvtnnezeb нвтai din прічина десфіндури топъстірі-лоръ ар фі вхтвтъ по каса domnітора кв тбртса соціеі ші а ма-тімпреа се рецелві, квтъ ші а дчелві de Ценга. Ка ші квтъ адікъ тбр-тса ар авеа кврівлъ ка съ алгъ преа твлтъ.

Рома, 8. Фебрарів. Се адевери пе деплінъ, кв прбспе-теле ші нвтърбселе арестърі, каре се фъквръ ші се маі факъ пе ла ціннітірі, вртаръ din дескошеріреа впнъ пої комплотъ de але лвні Марніни.

Армата статвлъ Ромеї сть астъръ din 16 тїй остані; саръ гарнісона франдезъ с'а дпнпвнілатъ пвпъ ла 5000.

Трпеле австріаче дпкъ се ретрагъ кв дпчетвлъ din ста-твлъ папеі.

ФРАНЦІА. Paricъ, 16. Фебрарів n. Dicкврсвлъ зілеі ла Paricianі е акют ескісівъ деспре квльторіа лвні Наполеон ла Крімѣ. Ачестъ штіре еші din черквлъ конфіденціалъ алъ Ліпператвлъ ші кв топъ ворбіреа пе фацъ ші дпнръзіръпіе din нартса персо-нелоръ компетенте пвбліклъ і віно а се дпндоі деспре пасвлъ ачеста алъ Наполеонъ. Се креде дпсъ, кв, дпнъче ші вапорвлъ преділскъ алъ Наполеон „la Reine Хортнс“ с'а авісатъ съ се афле ла Талонъ, штіреа ачеста топъ поге аве консістенцъ, маі вхртосъ фіндъкъ Ліпператвлъ с'а спріматъ, квтъ елъ дпн' ізбе-ште армата ші ачеста дпн' дореште сълъ вазъ. Дп касвлъ de квльторіе, с'а респнндитъ, кв ші Ліпператеа дпн' ва врта пвпъ ла Константінополе, саръ пептръ авсентареа лвні се' ва арапца о

репенп' de върбаці кв дпнръзіръ. — Деспре съкчеселе тісівніе солглі пресіанъ дп Paricъ се скріе, кв пвпъ акют а ешітъ ла лзтіпъ, квтъ Пресіа вреа се дпкіе впнъ трактатъ кв Франца, дпсъ нвтai пептръ о пеетралітате, не льпгъ каре Пресіа се факъ впеле кончесівні претінс de Франца. Каре воръ фі ачеле кон-чесівні нз се штіе, атъта дпсъ се веде din штіріліе повісітіе кв Франца а лвнъ алтъ планъ пептръ транспортера арматеі сале ла Orientъ ші нз ва сілі пе Пресіа, ка съі пермітъ теріорівлъ еі пептръ тречерера трпелоръ, кв топе кв кале пріп Церманіа і ар фі маі скртъ, фіндъкъ дп 48 de бре трпеле франдезе ар-вні пе кале de феръ пвпъ ла Dvпnre ші пе Dvпnre дп патръ зіле с'ар афла дп Галаді; de квндъ федеръчніа Церманіе дпкъ кппти пе стрпна пеетралітції планвлъ транспортулъ с'а дефінп' дп adincъ дпнъ квтъ пвблікасерътъ пріп Capdinia, ші корпвлъ а-жнтиоръ менітъ пептръ Пріпніпате се ва стрппорта кв коръбі ла Ценга ші de аколо ва траце квтъ Песта дп dіrekціоне маі овъ ші аша пе Dvпnre пвпън' Пріпніпате. Се ворбеште твлтъ дпн' деспре о вісітъ че ар воі Наполеон а о фаче Ліпператвлъ постръ ла Biена, каре апої кв окасівніа еспсъчніе din Maіs дп Paricъ; се і се ре'пнбркъ. — Даръ штіріліе серібсе съптъ маі консістенце. Лагървлъ дела Медъ с'а ші порвпчнітъ съ се пал-цеze ші 120,000 франдозі воръ бівоака аколо дп прітъваръ.

АНГЛА. Londonъ, 19. Фебрар. Парламентвлъ ппрчеде аші дпн' шедингеле сале кв твлтъ серісітате. О парте din о-пвсечніе стъ кв топъадінсвлъ, ка миністерівлъ квзгтъ съ фіе съ-пвсъ ла о стрпнсь черчетаре. Дп понітіа ачеста дпн'ндъсе ше-дингъ, Dn. Laіard, впвлъ din чеі маі ренптіді върбаці аі Парла-ментвлъ се рѣпезі кв пттерпіка са реторікъ аспира квзгтвлъ миністерівъ ші дпнръ зісі, кв токта фікъ Dn. Реблк шіар ретраце проіентвлъ сълъ кв каре черхсъ черчетаре дпкъ маі па-інте de квдере, попорвлъ дпсъ дп топе класеле естѣ форте дп-тържтатъ ші п'аро пічідекътъ пльчере de a съфері ка миністрівъ чеі віноваці съ дкъ кв сінеш атътеа пъкате пе лвтіа чесалалъ. С'а скллатъ дпсъ Lordvltl Палмерстон ші а черхтъ, ка орі ші квтъ, опвсечніа съ трéкъ астъдатъ кв ведерепа челе треккте, квчі adminістръдівніа реа п'а венітъ атътъ din реа воіпцъ, квтъ маі вхртосъ din сістема грешітъ ші din dewerterele сперанде, кв dóръ паче с'ар квтіга ші кв прецъ маі ефтіпъ. Еаръ скл-дпн'чіе миністерівлъ пої e пттрпсъ, кв попорвлъ Британіе воіе-ште ші претінде рѣсбоів кв оріче преу, рѣсбоів квтілітъ, спре а квтіга о паче сігвръ, тіністерівлъ дпкъ се дпнръзіръ дп фада цері ла пттераре de рѣсбоівлъ челъ маі ятеросъ; токша пептръ ачеста дпсъ елъ пе се дпнестрлэзъ нвтai кв дпроларе de рекрді стрпнії ші волгтари, прекомъ черксе квзгтвлъ мині-стерівъ, чі чере dela цері ші 60 тїй рекрді птм'птні ші 7000 каі кв топе спеселе черхте ла артарае ші монтарае лоръ, дпкътъ ашea артата дпнръзіръ а Англіе аічі дп Европа съ кон-стіа din 180 тїй (еаръ чеа din Asіa осебітъ). Кв топе ачестеа реквпште ші Dn. Палмерстон, кв пріп трімітереа Lordvltl Ionъ Rvсел ла Biена се ва маі фаче дпкъ ші чеа маі din вртъ дп-черкаре de паче, еаръ пеавніндъ ачеста реслтатъ, атъпчі се воръ арвпка топе протоколътіреле ла о парте ші ва иші престе топе савіа дп локвлъ лоръ. —

Кв топе ачестеа промісівні стрпнчіті але тіністрвлъ Пал-мерстон Газета „Tіmes“ (Timpprile, чеа маі таре ші маі пт-терпікъ din лвтъ кв 1½ тіліонъ абораді) пе e дпнестрлэзъ пічі кв дпнръзірълre миністерівлъ пої, din кавсъ маі вхртосъ кв веде, квтъ de ші ачеста фаче скітвръ дп поствръ, пвпе дп локвлъ челоръ сконі топе нвтai аристократі din фаміліе челе маі тарі, афлесе дпнръ eі твкар ші српзі ші олоці, нвтai арі-стократі съ фіе.

Съ штіе дпсъ боіерії Англіеї, зіве ачелаш жврпалъ, кв а треккітъ епоха dela 1814 дпнръ каре попорвлъ Англіеї ші а датъ de впнъ воі топе пттераре дп твніа боіерілоръ.

— Дела Смірна (Іспірѣ) се скріе кв датъ 1. Фебр. „Kor. de Xambergg“, квтъ ла паштераре Dомпнлъ Xc. с'а дп-тъпплатъ дп тахалале счене ресколітіръ ші талефічніа стрі-гагъ: Се трпіескъ Царвлъ Ніколае! Жосъ кв птгнії, еврей ші шістматії! Чеата ресквлътірілоръ фі adn'nat din dрождіеле по-пэрлі din орашъ ші de пріп сателе din преціръ. Еі дескър-каръ фоквръ din пвнії ші пістоле ші детеръ а пвпе фокъ ла та-гazine ші касе; батжокоріръ пе ісраелі ші пе тврчі чеі дп-тімпіна. Ісмайлъ Наша дпсъ пвдші дпнрать фоквлъ ресквлъръ ші есчеденп' се пвсеръ ла прінсіръ. Се dede кв сокотеала кв епікопії ресърітені ар фі тіжлочітъ пе съпітъ твпъ ачеста скап-далъ ші de ачea се ші трпіескъ епілъ артепескъ ші челъ гре-ческъ ла Константінополе, ка съ се пріфіче de препвсъ, кв еі се афлъ дп дпнръзіръ дпнръзіріе кв Rscia ші пттрескъ конспі-ръчні дп контра гвбернівлъ. — Ла впнъ пегвдътіріз артеплъ din Salонікъ се афларъ дпнръ тарфъ о твлціте de памфете ші прокътъчні, пептръ ресквларе дп контра Ісламъл, din каре каусъ се ші пвсө ла прінсіръ.

